

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

do projektu miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego dla terenów części wsi Drużyna

Autor opracowania:
Marcin Piernikowski

Poznań, luty 2017 r./kwiecień 2017 r.*
*uwzględnia zmiany wynikające z opinii i uzgodnień

I. WSTĘP.....	3
1. Podstawy formalno – prawne opracowania.....	3
2. Cele i zakres opracowania.....	3
3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	4
4. Źródła informacji wykorzystane w opracowaniu.....	4
II. OCENA AKTUALNEGO STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA..	6
1. Położenie obszaru badań.....	6
2. Aktualny stan zagospodarowania i użytkowania terenu.....	7
3. Charakterystyka fizjograficzna terenu.....	7
4. Wartości kulturowe.....	12
5. Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych.....	12
6. Stan, jakość i zagrożenia środowiska przyrodniczego.....	12
III. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU, JEGO GŁÓWNYCH CELACH I POWIĄZANIACH.....	16
1. Cele projektu planu miejscowego.....	16
2. Ustalenia projektu planu miejscowego.....	17
3. Powiązanie ustaleń projektu planu miejscowego z innymi dokumentami.....	17
4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu miejscowego.....	18
IV. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO.....	18
V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM.....	18
VI. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ PROJEKTU MPZP NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA.....	22
1. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny	22
2. Emitowanie hałasu.....	23
3. Oddziaływanie na krajobraz.....	24
4. Oddziaływanie na rzeźbę terenu, powierzchnię ziemi i glebę.....	24
5. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne.....	25
6. Oddziaływanie na szatę roślinną, faunę i różnorodność biologiczną.....	26
7. Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	26
8. Emitowanie promieniowania elektromagnetycznego.....	27
9. Oddziaływanie na ludzi.....	27
10. Oddziaływanie na dobra materialne i dziedzictwo kulturowe.....	28
11. Oddziaływanie transgraniczne.....	28
VII. ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, W TYM ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE	28
VIII. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	29
IX. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	30
Załącznik nr 1. OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY	

I. WSTĘP

1. Podstawy formalno – prawne opracowania

Konieczność sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika przede wszystkim z zapisów:

- art. 51, ust. 1 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*¹;
- art. 17, pkt. 4 *Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*².

Prognoza jest sporządzana obowiązkowo do każdego projektu planu miejscowego lub jego zmiany chyba, że Burmistrz, po uzgodnieniu z niżej wymienionymi organami uzna, iż realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko. Następnie organ opracowujący projekt planu poddaje go wraz z prognozą opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Organ opracowujący projekt planu bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko oraz opinie ww. organów, a także rozpatruje uwagi i wnioski zgłaszane z udziałem społeczeństwa.

W przedmiotowym opracowaniu wykorzystano również wymagania aktów prawnych związanych z ochroną środowiska i innych przepisów odrębnych.

2. Cel i zakres opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona została dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów części wsi Drużyna.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie uzgodniony został, zgodnie z art. 53 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*¹, z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Do głównych celów przedmiotowego opracowania należą:

- 1) diagnoza obecnego stanu i funkcjonowania środowiska;

¹ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353, ze zm.);

² Ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 r. poz. 778, ze zm.).

- 2) określenie skutków wpływu realizacji ustaleń projektu mpzp na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, na warunki życia i zdrowia ludzi oraz dobra materialne i dobra kultury;
- 3) przedstawienie możliwości rozwiązań alternatywnych eliminujących, bądź ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.

Prognoza obejmuje obszar projektu mpzp wraz z terenami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń tego planu.

W niniejszej pracy analizie i ocenie poddano projekt planu zawierający ustalenia realizacyjne oraz załącznik graficzny w skali 1 : 1000.

3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Na podstawie zebranych materiałów oraz szczegółowej wizji terenowej dokonano: analizy komponentów i cech środowiska przyrodniczego, oceny prawidłowości jego funkcjonowania, oceny stanu funkcjonowania oraz charakterystyki dotychczasowego zainwestowania badanego obszaru. Wnioski wynikające z ww. analiz skonfrontowano z ustaleniami projektu mpzp oraz przepisami prawa ochrony środowiska.

Podczas prac nad prognozą wykorzystano metodę indukcyjno-opisową, polegającą na łączeniu w całość zebranych informacji o środowisku i jego funkcjonowaniu. Zastosowano też metodę porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości.

4. Źródła informacji wykorzystane w opracowaniu

Prognozę oddziaływania na środowisko dotyczącą projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów części wsi Drużyna sporządzono w oparciu o materiały archiwalne, publikacje mapowe, literaturę oraz własne obserwacje terenowe. W opracowaniu wykorzystano następujące materiały planistyczne i kartograficzne:

- 1) Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów części wsi Drużyna, luty 2017 r.;
- 2) "Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby mpzp dla terenów części wsi Drużyna [...], Wieczorkiewicz A., Poznań, lipiec 2016 r.;
- 3) Mapa zasadnicza w skali 1: 1000;
- 4) Mapa hydrograficzna, arkusz Mosina N-33-142-B, w skali 1 : 50000;
- 5) Mapa hydrogeologiczna Polski, arkusz Mosina (507), w skali 1 : 50000;
- 6) Mapa sozologiczna, arkusz Mosina N-33-142-B, w skali 1 : 50000;
- 7) Szczegółowa mapa geologiczna Polski, arkusz Mosina (507), w skali 1 : 50000;

- 8) Mezuregiony fizycznogeograficzne Polski, Kondracki J., w skali 1 : 200000;
- 9) „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mosina”, 2010 r.

Wnioski formułowano wykorzystując literaturę specjalistyczną i materiały niepublikowane, wśród których wyróżnić należy:

- 1) Chachaj J., 1996, „Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski arkusz Mosina” w skali 1 : 50000, PIG, Warszawa;
- 2) Dąbrowski St., Trzeciakowska M., Racinowska Z., 1997, „Objaśnienia do arkusza mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1 : 50000, ark. Mosina (507), „HYDROCONSULT” Sp. z o.o., Warszawa;
- 3) „Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2016 r.”, PIG, 2017, Poznań;
- 4) „Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Master Planu dla transportu kolejowego w Polsce do 2030 roku”, Ministerstwo Infrastruktury, 2008, Warszawa;
- 5) „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mosina na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022”, 2015, Mosina;
- 6) „Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2015”, WIOŚ, Biblioteka Monitoringu Środowiska, 2016, Poznań;
- 7) „Raport o stanie chemicznym oraz ilościowym jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach w podziale na 161 i 172 JCWPd, stan na rok 2012”, PIG, 2013, Warszawa;
- 8) „Raport o oddziaływaniu na środowisko Modernizacja linii kolejowej E 59 Wrocław – Poznań na odcinku granica województwa dolnośląskiego – Poznań”, FPP Consulting, maj 2009, Warszawa;
- 9) „Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2015”, WIOŚ, kwiecień 2016, Poznań;
- 10) Wyniki badań potencjału ekologicznego i stanu chemicznego w punkcie pomiarowo-kontrolnym WARTA - WIÓREK na podstawie wyników badań z roku 2014;
- 11) Wyniki badań potencjału ekologicznego i stanu chemicznego w punkcie pomiarowo-kontrolnym KANAŁ MOSIŃSKI – MOSINA na podstawie wyników badań z roku 2014.

II. OCENA AKTUALNEGO STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

1. Położenie obszaru badań

1.1 Położenie w strukturze funkcjonalno – przestrzennej gminy

Analizowany obszar, dla którego sporządzony został projekt planu miejscowego, zlokalizowany jest wzdłuż fragmentu linii kolejowej nr E-59 relacji Wrocław – Poznań w miejscowości Drużyna w gminie Mosina. Granicami objęto działki nr 48/1, 48/14, 49/1, 49/3, 50/1, 427, 450/1, 452 oraz 454 (obręb Drużyna). Obszar opracowania zajmuje 1,3 ha.

Obowiązujące „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mosina” oznacza analizowany obszar jako teren kolejowy, w tym teren zamknięty wraz z dworcem PKP i parkingiem P&R.

1.2 Położenie geograficzne

Według podziału Polski na jednostki fizycznogeograficzne (Kondracki, 1998), badany teren położony jest w mezoregionie – Kotlina Śremska (315.64), należącym do makroregionu Pradolina Warciańsko-Obrzańska (315.6).

1.3 Położenie w ponadlokalnym oraz lokalnym systemie powiązań przyrodniczych

Obszar opracowania pozostaje poza zasięgiem granic obszarów podlegających ochronie prawnej na podstawie *ustawy o ochronie przyrody*. Odległości od obszarów podlegających ochronie prawnej wynoszą odpowiednio: 0,4 km od granicy włączonych do sieci Natura 2000 obszarów Ostoja Rogalińska PLB300017 i Rogalińska Dolina Warty PLH300012, 1 km od granicy Rogalińskiego Parku Krajobrazowego, 1,15 km od granicy rezerwatu Goździk Siny w Grzybnie (1,05 km od granicy otuliny rezerwatu), 1,86 km od granicy obszaru włączonego do sieci Natura 2000 Będlewo-Bieczyny PLH 300039 oraz 2,6 km od granicy Wielkopolskiego Parku Narodowego (2,16 km od otuliny Wielkopolskiego Parku Narodowego).

Analizowany teren nie pełni istotnych funkcji w zachowaniu łączności ekologicznej obszarów cennych przyrodniczo, występujących w granicach gminy Mosina. Brak istotnych powiązań przyrodniczych z terenami przylegającymi bezpośrednio do granic omawianego obszaru wynika przede wszystkim ze specyficznego sposobu ich zagospodarowania i użytkowania (tereny obejmujące linię kolejową, towarzyszące im budynki oraz infrastrukturę), a także braku obecności różnorodnych siedlisk, charakteryzujących się większymi walorami przyrodniczymi.

2. Aktualny stan zagospodarowania i użytkowania terenu

Obszar opracowania obejmuje przede wszystkim odcinek torowiska kolejowego wraz z niewielkim pasem terenu, przylegającym do torowiska na odcinku między ul. Główną, a ul. Wierzbową oraz przystanek kolejowy Drużyna Poznańska (dwa przebudowane obecnie perony).

Zabudowa reprezentowana jest jedynie przez zlokalizowany w części południowej budynek mieszkalny jednorodzinny, któremu towarzyszą budynki gospodarcze. W granicach przedmiotowego obszaru zasadniczo nie funkcjonują tereny komunikacyjne. Jedynie w części północnej zlokalizowany jest fragment drogi gruntowej, zapewniającej dojazd do pobliskich terenów użytkowanych rolniczo.

Sąsiedztwo przedmiotowego obszaru stanowią przede wszystkim tereny pól uprawnych, sąsiadujących z linią kolejową od wschodu i zachodu. Od północy obszar planu graniczy z ul. Główną oraz zlokalizowanym w jej sąsiedztwie budynkiem mieszkalnym jednorodzinny (w bezpośrednim sąsiedztwie peronów), a także z terenem leśnym. Od południa sąsiedztwo stanowią również budynki gospodarcze gospodarstwa rolnego oraz towarzyszący im budynek mieszkalny jednorodzinny.

Analizując dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania omawianego terenu należy zauważyć, iż teren posiada dostęp do sieci elektroenergetycznej, wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej.

3. Charakterystyka fizjograficzna terenu

3.1. Rzeźba i geomorfologia terenu

Pod względem geomorfologicznym analizowany obszar położony jest w zasięgu formy pochodzenia wodnolodowcowego tj. rozległej powierzchni dna pradoliny, ukształtowanej w poziomie około 65-66 m n.p.m.

W zasięgu jego granic nie stwierdzono występowania znaczących różnic w ukształtowaniu terenu. Zasadniczo jest on płaski. W terenie widoczne są jedynie elementy związane z funkcjonowaniem kolei tzn. nasypy kolejowe.

3.2. Budowa geologiczna i litologia

Utwory trzeciorzędowe reprezentowane są na obszarze opracowania przez plioceńskie iły, mułki i piaski, których powierzchnia układa się na wysokości od 10 -20 m n.p.m. do około 50-60 m n.p.m.

Utwory czwartorzędowe na omawianym obszarze reprezentowane są natomiast przez plejstocenijskie piaski i żwiry rzeczno-wodnolodowcowe, powstałe w wyniku procesów akumulacji rzecznej i lodowcowej. Należą do nich przede wszystkim piaski drobnoziarniste i żwiry, budujące cały pradolinę poziomą tarasową (zwany bifurkacyjną).

Warunki gruntowe w granicach terenu objętego planem ocenia się jako korzystne dla zabudowy.

3.3. *Surowce naturalne*

Na obszarze objętym niniejszym opracowaniem nie występują udokumentowane złoża surowców naturalnych.

3.4. *Wody powierzchniowe*

Omawiany obszar położony jest w zlewni jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Olszynka (kod PLRW 600017185694).

W granicach opracowania nie występują żadne zbiorniki ani ciek wodne.

3.5. *Wody podziemne*

Wg Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE), będącej ogólnym aktem prawnym, który określa jako swój główny cel zapobieganie dalszemu pogarszaniu oraz ochronę i poprawę jakości środowiska wodnego państw UE, omawiana część gminy Mosina należy do obszaru jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 60.

W granicach analizowanego terenu zasoby wód podziemnych reprezentowane są przez poziomy wodonośny piętra czwartorzędowego, stanowiące Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 150, jak również wody piętra trzeciorzędowego.

Zgodnie z informacjami zobrazowanymi na mapie hydrograficznej, poziom występowania zwierciadła wód gruntowych waha się w granicach 1-2 m p.p.t.

Poziom wód gruntowych tworzą piaski i żwiry rzeczne, których miąższość wynosi najczęściej 5-20 m. Poziom wód gruntowych ma charakter swobodny, a głębokość jego występowania uzależniona jest od morfologii terenu, pory roku, jak również poziomu zdepresjonowania na skutek eksploatacji wód (obniżenie poziomu występowania zwierciadła na skutek intensywnej eksploatacji między Mosiną a Krajkowem – ujęcia wody). Analizowane obszary zlokalizowane są w zasięgu jednej z głównych jednostek jaką jest pradolina warszawsko – berlińska. Zasilanie tego poziomu wodonośnego zachodzi na drodze infiltracji opadów atmosferycznych oraz wód powierzchniowych.

Jak już wspomniano powyżej, cały analizowany obszar położony jest w zasięgu czwartorzędowego porowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 150 „Pradolina Warszawa Berlin”. Zgodnie z informacjami zobrazowanymi na mapie hydrogeologicznej ark. Mosina obszar planu zlokalizowany jest w zasięgu jednostki hydrogeologicznej w utworach czwartorzędowych, oznaczonej symbolem aQVI/Tr, obejmującej fragment pradoliny warszawsko-berlińskiej. Na obszarze tej jednostki wspomniane poziomy wodonośne są ze sobą hydraulicznie połączone poprzez liczne okna hydrologiczne (stanowią jeden poziom użytkowy dla ujęć miasta Poznania), a ich lokalne rozdzielanie stanowią płyty erozyjne glin morenowych i mułków. Poziom ten występuje, w zasięgu granic opracowania, na głębokości 2-5 m p.p.t., a warstwy wodonośne zbiornika (o charakterze swobodno-naporowym) mają miąższość wahającą się w granicach od 2 do 10 m. Zasilanie tej jednostki odbywa się poprzez procesy infiltracji wód opadowych, wód powierzchniowych, cieków oraz przesączania z poziomu mioceńskiego.

3.6. *Warunki glebowe*

Ze względu na dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania terenów położonych w granicach analizowanego projektu planu należy stwierdzić, iż występujące tu gleby mają charakter gleb antropogenicznie przekształconych.

Na zmianę pierwotnych właściwości fizycznych, chemicznych i biologicznych występujących tu gleb wpłynęło niewątpliwie zrealizowanie szeregu inwestycji w zakresie lokalizacji elementów infrastruktury kolejowej i samochodowej, realizacji pojedynczej zabudowy oraz przekształcenie powierzchni ziemi i lokalnych warunków gruntowych na skutek uszczelnienia terenu oraz lokalizacji elementów konstrukcyjnych obiektów budowlanych.

3.7. *Szata roślinna*

Charakter szaty roślinnej obszaru będącego przedmiotem niniejszego opracowania wynika w znacznej mierze z dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów zlokalizowanych w zasięgu jego granic. Przekształcenie terenu na skutek realizacji fragmentów linii kolejowej oraz towarzyszących jej elementów sieci infrastruktury kolejowej, doprowadziło do znacznych zmian w zasobności oraz różnorodności występujących na analizowanym obszarze przedstawicieli lokalnej flory.

Szata roślinna reprezentowana jest tu przede wszystkim przez roślinność niską, występującą spontanicznie w obrębie powierzchni sąsiadujących z torowiskiem kolejowym, na nasypach kolejowych, a także w obrębie towarzyszących im powierzchni niezabudowanych.

Roślinność tych terenów to głównie pospolite gatunki roślinności ruderalnej, odpornej na wydeptywanie i koszenie, jak również przystosowanej do życia na nasłonecznionych i suchych stanowiskach (np. nasypy kolejowe). Na stanowiskach tych spotkać można m.in.: bylicę pospolitą (*Artemisia vulgaris*), mniszka lekarskiego (*Taraxacum officinale*), maki polne (*Papaver rhoeas*), marchew zwyczajną (*Daucus carota*), rumianek pospolity (*Matricaria chamomilla*), pyleniec pospolity (*Berteroa incana*), babka zwyczajna (*Plantago major*), szczaw rozpierzchły (*Acetosa thyrsiflora*), czy też cykorię podróżnik (*Cichorium intybus*) lub pospolite gatunki traw tj. perz pospolity (*Elymus repens*) i wiechlina roczna (*Poa annua*). W sąsiedztwie terenów użytkowanych rolniczo często napotkać można także na chabra bławatka (*Centaurea cyanus*), fiołka polnego (*Viola arvensis*) oraz szereg gatunków traw, reprezentujących roślinność segetalną. W miejscach bardziej ocienionych występuje pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*), miejscami stwierdzono także obecność glistnika jaskółcze ziele (*Chelidonium majus*).

Roślinność wysoka reprezentowana jest tu bardzo nielicznie. Towarzyszy ona zabudowie w rejon ul. Wierzbowej.

Analizując różnorodność przedstawicieli lokalnej flory należy podkreślić, iż z uwagi ograniczony czas przeprowadzania wizji terenowych, inwentaryzacja lokalnej szaty roślinnej nie została przeprowadzona w sposób wyczerpujący, niemniej pozwoliła dokonać ogólnej charakterystyki i zasobności występującej roślinności.

3.7. Fauna

Ze względu na charakter dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu objętego granicami omawianego projektu planu, a przede wszystkim małe zróżnicowanie występujących tu siedlisk oraz funkcjonowanie w jego granicach bariery migracyjnej (linia kolejowa), różnorodność występujących na tym terenie przedstawicieli ssaków jest niewielka.

W trakcie przeprowadzonych wizji terenowych nie stwierdzono w sposób jednoznaczny obecności pospolicie widywanych przedstawicieli ssaków, niemniej, obecność w sąsiedztwie analizowanego obszaru otwartych terenów użytkowanych rolniczo oraz terenów leśnych, pozwala przypuszczać, że na terenach tych spotkać można zwierzęta migrujące między terenami o większych walorach przyrodniczych, tj. sarna (*Capreolus capreolus*), dzik (*Sus scrofa*), lis (*Vulpes vulpes*), czy też łasica (*Mustela nivalis*). Sąsiedztwo terenów rolniczych, jak i terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej sprzyja pojawianiu się na tych terenach również kuny domowej (*Martes foina*), nornicy rudej (*Clethrionomys glareolus*), myszy domowej (*Mus musculus*) oraz myszy polnej (*Apodemus agrarius*).

Wśród awifauny spotkać tu można szereg gatunków związanych z występowaniem w sąsiedztwie użytkowanych rolniczo terenów otwartych, jak również terenów zabudowy. Widywane były szpaki (*Strunus vulgaris*), dzwońce (*Carduelis chloris*), dzierlatki (*Galerida cristata*), trznadłe (*Emberiza citrinella*) oraz skowronki zwyczajne (*Alauda arvensis*), pospolicie spotykane na terenach otwartych Wielkopolski. Ze względu na stosunkowo bliskie sąsiedztwo terenów o wysokich walorach przyrodniczych, na obszarze tym występują również gąsioriki (*Lanius collurio*), ortolany (*Emberiza hortulana*).

W sposób jednoznaczny w granicach analizowanego obszaru nie potwierdzono także obecności przedstawicieli rodzimych gatunków płazów i gadów. Z uwagi na brak obecności atrakcyjnych siedlisk (wilgotnych, podmokłych, cieków i zbiorników), nie zakłada się występowania tych zwierząt. Obecność stanowisk suchych i nasłonecznionych (m.in. nasypy kolejowe) sprzyjać może pojawianiu się jaszczurki zwinki (*Lacerta agilis*).

Najbardziej liczną grupą zwierząt na przedmiotowym obszarze są niewątpliwie bezkręgowce. Obecność spontanicznie pojawiającej się roślinności niskiej, porastającej powierzchnie zlokalizowane w sąsiedztwie peronów i torów kolejowych – roślinność ruderalna, jak również powierzchnie sąsiadujące z uprawami rolnymi (roślinność segetalna), sprzyja występowaniu pospolitych przedstawicieli owadów. Ze względu na ograniczony czas przeprowadzania wizji terenowych, jak również brak szczegółowych informacji w dostępnej literaturze, nie dokonano szczegółowego rozpoznania występujących tu bezkręgowców, niemniej można wspomnieć o występujących tu licznie przedstawicielach muchówek (*Diptera*), błonkoskrzydłych (*Hymenoptera*) oraz prostoskrzydłych (*Orthoptera*). Obecność kwitnącej roślinności sprzyja również występowaniu przedstawicieli pospolitych gatunków motyli dziennych (*Rhopalocera*), takich jak rusałka pawik (*Inachis io*) czy też gatunków z rodziny bielinkowatych (*Peridae*).

3.8. Klimat lokalny

W podziale Niziny Wielkopolskiej na regiony klimatyczne A. Wosia (1994), obszar objęty opracowaniem znajduje się w centralnej części rozległego Regionu Środkowo-wielkopolskiego. W regionie tym dość często notowane są przypadki występowania pogody bardzo ciepłej i jednocześnie pochmurnej bez opadów. Dni takich przeciętnie w roku jest 38,7. Poza tym często pojawiają się tu również dni z pogodą umiarkowanie mroźną i zarazem pochmurną bez opadów. Rzadziej natomiast w tym rejonie obserwuje się dni umiarkowanie ciepłe i słoneczne bez opadu (średnio 9,4 w roku) oraz dni umiarkowanie ciepłe z dużym zachmurzeniem bez opadu (średnio 11,6 w roku).

Dominują wiatry zachodnie i południowo-zachodnie, stanowiące ponad 40% wszystkich wiatrów (udział wiatrów z szeroko pojmowanego sektora zachodniego NW-SW sięga 54%). Zimą i wiosną zwiększa się udział wiatrów wschodnich, a z kolei latem i jesienią wzrasta odsetek cisz.

Wg danych z posterunku opadowego IMGW, zlokalizowanego w Mosinie, analizowany obszar jest ubogi w opady. Średni opad, określony dla wielolecia 1961-1990 wyniósł 552 mm, co stanowi wielkość około 10% niższą od średniego rocznego opadu z wielolecia dla Polski. Miesiącami najbardziej wilgotnymi są lipiec, czerwiec i sierpień, natomiast okres najbardziej ubogi w opady to luty, marzec i styczeń. Pokrywa śnieżna utrzymuje się przez około 50 dni. Okres wegetacyjny trwa około 220 dni.

Obszar opracowania charakteryzuje się bardzo dobrymi warunkami przewietrzania (za wyjątkiem fragmentów, w obrębie których zrealizowano już ekrany akustyczne) i wysokim stopniem nasłonecznienia, co z kolei wpływa na zmniejszenie wilgotności powietrza i zwiększenie jego temperatury (nagrzewanie się powierzchni).

4. Wartości kulturowe

Na przedmiotowym fragmencie wsi Drużyna nie występują żadne budynki wpisane do rejestru zabytków. Budynek mieszkalny w południowej części opracowania został natomiast ujęty w gminnej ewidencji zabytków.

5. Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych

Na analizowanym terenie nie ustanowiono żadnych form ochrony przyrody, wymienionych w art. 6 *Ustawy o ochronie przyrody*³.

W omawianej części gminy Mosina nie występują również grunty rolne ani leśne chronione przepisami *Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych*⁴.

Ponadto żadne obiekty nie podlegają ochronie na podstawie *Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*⁵.

6. Stan, jakość i zagrożenia środowiska przyrodniczego

6.1. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego

Zbiornicze zestawienie klasyfikacji dla strefy wielkopolskiej, obejmującej gminę Mosina, dla poszczególnych zanieczyszczeń (SO₂, NO₂, PM_{2,5}, PM₁₀, Pb, CO, As, Cd, Ni, C₆H₆, B(a)P

³ Ustawa z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2016, poz. 1651, ze zm.)

⁴ Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2015 r., poz. 200 ze zm.)

oraz O₃), dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony zdrowia, według rocznej oceny jakości powietrza za 2015 r., przedstawia tabela nr 1.

Tabela 1. Ocena jakości powietrza dla strefy wielkopolskiej w 2015 r.

Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń											
SO ₂	NO ₂	PM _{2,5}	PM ₁₀	BaP	C ₆ H ₆	CO	As	Pb	Cd	Ni	O ₃
A	A	C	C	C	A	A	A	A	A	A	A

Źródło: „Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2015”, WIOŚ, 2016, Poznań.

Jak wynika z powyższej tabeli większość badanych zanieczyszczeń zaliczono, w trójstopniowej skali: A, B, C, do klasy A, co oznacza, że poziom poszczególnych stężeń zanieczyszczeń w analizowanej strefie nie przekracza odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych.

Odnotowano natomiast przekroczenia poziomów dopuszczalnych stężeń pyłu PM₁₀ i PM_{2,5} oraz poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu, co spowodowało zaliczenie strefy do klasy C. W obrębie strefy należy zidentyfikować obszary przekraczania wartości dopuszczalnych. Przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM₁₀ dotyczyły wyłącznie stężeń 24-godzinnych. Nie były przekraczane stężenia średnie dla roku. Należy podkreślić, że w okresie, do którego odnosi się przeprowadzana ocena, na stanowiskach pomiarowych pyłu PM₁₀ w sezonie letnim nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnego poziomu substancji. Z przebiegu rocznej serii pomiarów odczytać można wyraźną sezonową zmienność stężeń pyłu PM₁₀ (wyższe w okresie zimnym, niższe w sezonie letnim). Można zatem przypuszczać, że powodem przekroczeń w sezonie grzewczym jest niska emisja z sektora komunalno-bytowego, wpływająca na wyraźne pogorszenie warunków aerosanitarnych w miastach i na terenach do nich przyległych.

Ponadto w przypadku celu długoterminowego stwierdzono przekroczenie wartości normatywnej 120 µg/m³ ozonu w odniesieniu do najwyższej wartości stężenia 8-godzinnych spośród średnich kroczących w roku kalendarzowym. Odnosząc otrzymane wyniki do celu długoterminowego dla ozonu strefę wielkopolską zaliczono do klasy D2. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego wyznaczono na rok 2020.

Pod kątem ochrony roślin strefę wielkopolską, do której należy gmina Mosina, ocenianą dla dwutlenku siarki, tlenków azotu i ozonu zaliczono do klasy A, co oznacza, że nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnego poziomu tych substancji. Natomiast ocenianą dla

⁵ Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2014 r. poz. 1446, ze zm.)

ozonu, ze względu na przekroczony poziom celu długoterminowego strefę zakwalifikowano dodatkowo do klasy D2.

Zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia wiąże się z koniecznością wyznaczenia obszarów przekroczeń i zakwalifikowanie strefy do opracowania programu ochrony powietrza (POP). W przypadku ozonu program naprawczy mający na celu osiągnięcie poziomu docelowego substancji w powietrzu przygotowuje się dla tych stref, dla których jest to możliwe technicznie i uzasadnione ekonomicznie.

Wyniki powyższe nie powinny być jednak utożsamiane ze stanem jakości powietrza na obszarze całej strefy. Klasa C może oznaczać lokalny problem związany z daną substancją.

6.2. *Zagrożenie klimatu akustycznego*

Z punktu widzenia oceny lokalnego klimatu akustycznego najbardziej istotna jest obecność na analizowanym obszarze linii kolejowej E-59 Poznań – Wrocław, której funkcjonowanie związane jest z generowaniem hałasu kolejowego. Ruch kolejowy odbywający się w ciągu wspomnianej linii stanowi najbardziej istotne źródło emisji hałasu, wpływające w sposób bezpośredni na kształtowanie lokalnego klimatu akustycznego. Należy również wspomnieć, że poza hałasem generowanym na skutek przejazdu taboru kolejowego, na kształtowanie lokalnego klimatu akustycznego wpływa także hałas związany z funkcjonowaniem samego przystanku kolejowego oraz pracujących tutaj urządzeń i maszyn. Poziom związany z ich pracą hałas jest natomiast nieporównywalnie mniejszy od hałasu generowanego na skutek przejazdu pociągów, niemniej, może być odbierany jako uciążliwy. Z analizy dostępnych informacji wynika, iż zasięg oddziaływania akustycznego linii kolejowej jest zróżnicowany w zależności od ukształtowania terenu, obecności zabudowy itd., niemniej wskazać można, że w zasięgu oddziaływania hałasu o poziomie wynoszącym LDWN = 65-75 dB oraz LN = 65-70 dB pozostaje torowisko kolejowe oraz tereny do niego przylegające. W zasięgu hałasu o poziomie wynoszącym LDWN = 60-65 dB pozostają tereny zlokalizowane niekiedy w odległości 40-45 m od torowiska.

Ze względu na poziom hałasu kolejowego, udział hałasu samochodowego generowanego w granicach opracowania jest znacznie mniejszy i nie wpływa w takim stopniu na kształtowanie lokalnego klimatu akustycznego. Hałas generowany przez pojazdy, z uwagi na dość niewielkie natężenie ruchu kołowego, najprawdopodobniej nie wpływa w sposób znaczący na lokalny klimat akustyczny, jak również nie powoduje przekroczenia dopuszczalnych standardów na terenach wymagających ochrony akustycznej. Hałas związany z funkcjonowaniem zabudowy,

czy też prowadzeniem prac polowych w obrębie sąsiadujących terenów użytkowanych rolniczo, nie wpływa w sposób znaczący na lokalny klimat akustyczny w analizowanym przypadku.

Omawiając lokalny klimat akustyczny należy zauważyć, że w granicach planu występuje obecnie jeden budynek podlegający ochronie akustycznej na podstawie obowiązujących przepisów prawa. Jest to budynek mieszkalny jednorodzinny, zlokalizowany w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowej, w południowej części opracowania.

Zgodnie z publikowanymi informacjami, wspomniana powyżej zabudowa pozostaje w zasięgu ponadnormatywnego oddziaływania hałasu kolejowego. Poziom hałasu wynosi odpowiednio LDWN = 70-75 dB i LN = 60-65 dB, a więc dla terenu tego nie są dotrzymanywane obowiązujące standardy akustyczne. Należy natomiast podkreślić, że ze względu na negatywne oddziaływanie hałasu kolejowego, generowanego przez ruch pociągów w obrębie linii kolejowej E-59, rozpoczęte zostały inwestycje obejmujące m.in. lokalizację ekranów akustycznych na odcinkach przebiegających w bezpośrednim sąsiedztwie terenów podlegających ochronie akustycznej (przede wszystkim tereny zabudowy mieszkaniowej). Możliwe zatem, iż w chwili obecnej dla zabudowy zlokalizowanej w granicach omawianych obszarów dotrzymane są standardy akustyczne w środowisku (brak danych o skuteczności realizowanych w chwili obecnej inwestycji).

6.3. *Zanieczyszczenie środowiska wodnego*

Dla oceny jakości wód powierzchniowych, wykorzystano informacje określające stan jednolitych części wód (JCWP). W ocenie stanu wód płynących za 2014 r. dla JCWP Olszynka (kod PLRW 600017185694) jej stan przedstawia się następująco: klasa elementów biologicznych – IV, klasa elementów hydromorfologicznych – II, klasa elementów fizykochemicznych – II, stan ekologiczny – słaby. O takiej klasyfikacji zdecydowały wyniki badań potencjału ekologicznego w punkcie pomiarowo-kontrolnym OLSZYNKA-KROSNO na podstawie wyników badań z 2013 r. Jest to silnie zmieniona JCWP, o złym stanie, zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Analizę jakości wód podziemnych wykonano w oparciu o ocenę jakości wód podziemnych prowadzoną dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), dla których badania jakości wód wykonuje Państwowy Instytut Geologiczny. Zakres prowadzonych badań obejmuje wskaźniki ogólne (odczyn, temperatura, przewodność elektrolityczna, tlen rozpuszczony, ogólny węgiel organiczny) oraz wskaźniki nieorganiczne (amoniak, antymon, arsen, azotany, azotyny, bor, bar, beryl, chlorki, chrom, cyjanki, cynk, fluorki, fosforany, glin,

kadm, kobalt, magnez, molibden, mangan, nikiel, ołów, potas, rtęć, selen, siarczany, sól, srebro, tytan, wapń, wodorowęglany, fenole, żelazo).

Dla oceny jakości wód podziemnych przyjęto dane zebrane w 2016 r. dla punktu pomiarowo-kontrolnego zlokalizowanego w miejscowości Pecna, jedyne punktu pomiarowo-kontrolnego zlokalizowanego w granicach gminy Mosina. Wody podziemne badane we wspomnianym punkcie (opróbowanie – jesień) osiągnęły IV klasę jakości (zarówno klasa surowa jak i klasa końcowa). Z danych publikowanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska wynika natomiast, iż stan chemiczny wód JCWPd nr 60 określony został jako słaby, a stan ilościowy wód określony został jako dobry.

Dla oceny zagrożeń oraz jakości wód podziemnych w granicach analizowanego obszaru wykorzystano również informacje zilustrowane na mapie hydrogeologicznej Polski w skali 1:50000, ark. Mosina (507). Wynika z nich, iż jakość wód głównego użytkowego piętra wodonośnego jest średnia (woda wymaga prostego uzdatniania).

Należy również zauważyć, iż omawiany obszar charakteryzuje się wysokim stopniem narażenia na zanieczyszczenie wód podziemnych głównego użytkowego poziomu wodonośnego. Nie występuje tu warstwa izolująca poziom wodonośny, natomiast nie stwierdza się występowania ognisk zanieczyszczeń. Brak warstwy izolującej wód czwartorzędowego głównego poziomu wodonośnego, jak również intensywna wymiana pomiędzy poziomami wodonośnymi powoduje, iż główny użytkowy poziom wodonośny jest szczególnie narażony na infiltrację zanieczyszczeń.

6.4. Pola elektromagnetyczne

Na analizowanym obszarze ani w jego otoczeniu nie występują znaczące źródła pól elektromagnetycznych. Przez teren opracowania przebiegają natomiast napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia 15 kV.

III. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU, JEGO GŁÓWNYCH CELACH I POWIĄZANIACH

1. Cele projektu planu miejscowego

Głównym celem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów części wsi Drużyna jest stworzenie podstaw planistycznych dla realizacji programu „Master Plan dla Poznańskiej Kolei Metropolitalnej”. Ma on być inspiracją do rewitalizacji terenu wokół istniejącej stacji kolejowej.

Celem całego dokumentu jest utworzenie systemu zintegrowanych węzłów przesiadkowych, czyli miejsc umożliwiających dogodną zmianę środka transportu, wyposażonych w infrastrukturę niezbędną dla obsługi podróżnych. W ramach planowanych inwestycji przewiduje się m.in. realizację parkingów typu Park&Ride, parkingów rowerowych Bike&Ride oraz zatok i przystanków autobusowych.

2. Ustalenia projektu planu miejscowego

Struktura funkcjonalna projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów części wsi Drużyna jest jednorodna. Cały obszar objęty planem przeznaczony została pod funkcje komunikacyjne, w szczególności pod istniejącą linię kolejową wraz infrastrukturą i zabudową jej służącą – tereny kolejowe (KK), a także istniejące fragmenty drogi publicznej (KD-Z).

W zakresie parametrów i wskaźników intensywności kształtowania zabudowy, dla terenów kolejowych (KK) ustalono: dla terenu 1KK – powierzchnię zabudowy do 30% powierzchni działki budowlanej i minimalną powierzchnię biologicznie czynną 10% terenu oraz wysokość do 5 m, dla terenu 2KK – lokalizację parkingów służących obsłudze stacji kolejowej oraz przewozu osób i rzeczy, zakaz lokalizacji budynków oraz minimalną powierzchnię biologicznie czynną 10% terenu, dla terenu 3KK – powierzchnię zabudowy do 30% powierzchni działki budowlanej, minimalną powierzchnię biologicznie czynną 40% terenu oraz wysokość budynków nie większą niż 9 m i 2 kondygnacje nadziemne.

3. Powiązanie ustaleń projektu planu miejscowego z innymi dokumentami

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* zapisy projektu planu miejscowego (część tekstowa i graficzna) muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwała plan miejscowy dopiero po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium. Studium, o którym mowa powyżej sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

Stwierdza się, że analizowany projekt planu zachowuje, zapisaną w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mosina” podstawową funkcję analizowanego obszaru jako terenu kolejowego wraz z dworcem PKP i parkingiem P&R.

4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu miejscowego

Obecnie poszczególne komponenty środowiska na obszarze objętym projektem planu charakteryzują się niskimi walorami przyrodniczymi. Teren jest prawie całkowicie przekształcony przez człowieka (z wyjątkiem fragmentu terenu 2KK), głównie pod funkcje komunikacyjne.

Obszar objęty opracowaniem jest prawie w całości zagospodarowany i użytkowany, zgodnie z ustaleniami projektu planu, zatem można stwierdzić, że w przypadku braku realizacji ustaleń analizowanego planu miejscowego nie przewiduje się wystąpienia zasadniczych zmian stanu środowiska przyrodniczego na skutek odstąpienia od realizacji jego ustaleń. Środowisko przyrodnicze analizowanego obszaru, a zwłaszcza powierzchnia ziemi i szata roślinna, zostały już wcześniej znacząco, negatywnie i trwale antropogenicznie przekształcone. Dlatego nowe inwestycje budowlane, niezależnie od tego, czy będą prowadzone w oparciu o ustalenia decyzji administracyjnych czy w oparciu o ustalenia analizowanego projektu planu nie będą powodować utraty jego wartości przyrodniczych. Przewiduje się bowiem, że obszar ten, niezależnie od tego, czy projekt planu miejscowego zostanie zatwierdzony czy nie, nadal będzie pełnił funkcje komunikacyjne, w tym dworca kolejowego, związane z funkcjonowaniem linii kolejowej, a środowisko przyrodnicze analizowanego obszaru nadal będzie poddawane działaniu wielu procesów naturalnych i antropogenicznych.

Jedynie część terenu 2KK porośnięta zielenią wysoką, w przypadku braku realizacji ustaleń planu nadal pozostanie zadrzewiona i pełnić będzie funkcję ekologiczną.

IV. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO

Jedynym istotnym problemem ochrony środowiska, ważnych z punktu widzenia sporządzanego projektu planu miejscowego jest dotrzymanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla występujących bezpośrednio poza granicami planu terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich

stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia.

Do dokumentów rangi międzynarodowej (wspólnotowej), formułujących cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia projektu mpzp dla terenów części wsi Drużyna, zaliczyć można przede wszystkim:

- Dyrektywę Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE), nakładającą na Państwa Członkowskie obowiązek utrzymania jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach, realizowany w projekcie planu poprzez nakaz wytwarzania energii dla celów grzewczych wyłącznie na bazie paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisji lub odnawialnych źródeł energii.
- Dyrektywę Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG), nakładającą na Państwa Członkowskie wymóg wyposażenia aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych – realizowany w projekcie planu poprzez nakaz docelowego odprowadzania ścieków komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej, zakaz realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu i do wód powierzchniowych.

Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanawia strategiczny dokument rządowy – „II Polityka Ekologiczna Państwa”. Dokument ten respektuje zapisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r., mówiące o konieczności zapewnienia przez Rzeczpospolitą Polską ochrony środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju oraz konieczności zapewnienia przez władze publiczne bezpieczeństwa ekologicznego współczesnemu i przyszłym pokoleniom.

II Polityka Ekologiczna Państwa mówi, że wiodącą zasadą polityki ekologicznej państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju, ustanowiona w ramach Konferencji Narodów Zjednoczonych w Rio de Janeiro w 1992 r. Podstawowym założeniem zrównoważonego rozwoju jest takie prowadzenie polityki i działań w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego, aby zachować zasoby i walory środowiska w stanie zapewniającym trwałe, nie doznające uszczerbku, możliwości korzystania z nich zarówno przez obecne jak i przyszłe pokolenia, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych oraz naturalnej różnorodności biologicznej na poziomie krajobrazowym, ekosystemowym, gatunkowym i genowym. Istotą zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych, co oznacza konieczność

integrowania zagadnień ochrony środowiska z polityką w poszczególnych dziedzinach gospodarki.

Cele szczegółowe polityki ekologicznej państwa ujęto w dwóch grupach: w sferze racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych i w zakresie jakości środowiska. Wśród nich, w kontekście zakresu ustaleń projektu mpzp dla terenów części wsi Drużyna, wymienić należy m.in.:

- racjonalizację użytkowania wody, jakość wód, realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające zasady prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej: nakaz docelowego odprowadzania ścieków komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej, zakaz realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu i do wód powierzchniowych, nakaz wykonania zabezpieczenia przed przenikaniem ścieków i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód dla istniejących i projektowanych dróg, parkingów i placów zgodnie z przepisami odrębnymi, nakaz docelowego odprowadzania wód opadowych i roztopowych pochodzących z powierzchni komunikacyjnych do kanalizacji deszczowej oraz ustalenie, że wody opadowe i roztopowe z dachów należy zagospodarować w granicach własnych działek.
- jakość powietrza, zmiany klimatu, realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające nakaz wytwarzania energii dla celów grzewczych wyłącznie na bazie paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisji lub odnawialnych źródeł energii oraz wskazanie, że źródła szkodliwego oddziaływania, związane z profilem działalności podmiotów gospodarczych muszą spełniać wymogi ochrony powietrza określone w przepisach odrębnych.
- różnorodność biologiczną i krajobrazową, realizowany w projekcie planu przede wszystkim poprzez zapisy ustalające zachowanie istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowanym sposobem zagospodarowania i zabudowy nakaz ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń w granicach obszarów objętych planem lub na obszarach poza planem wskazanych przez odpowiednie organy.

Innym dokumentem o charakterze strategicznym, przenoszącym założenia i cele zawarte w dyrektywie unijnej tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej⁶ jest „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów w dniu 18 października 2016 r. Wody powierzchniowe, w tym silnie zmienione i sztuczne jednolite części wód, powinny do tego czasu osiągnąć dobry stan chemiczny oraz odpowiednio – dobry stan ekologiczny

w przypadku naturalnych jednolitych części wód lub dobry potencjał ekologiczny w przypadku sztucznych lub silnie zmienionych jednolitych części wód. Cele środowiskowe dla wód powierzchniowych zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźnikach fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfolo-gicznych. Przy ustalaniu celów środowiskowych JCWP brano pod uwagę aktualny ich stan, w związku z wymaganym zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną warunkiem nie pogarszania ich stanu.

Dla wód podziemnych Ramowa Dyrektywa Wodna przewiduje następujące główne cele środowiskowe: zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych, zapewnienie równowagi między poborem a zasilaniem wód podziemnych oraz wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka.

Dla spełnienia wymogu nie pogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

Projekt planu zawiera szereg ustaleń w zakresie ochrony wód, które mają na celu zapobiegać przedostawaniu się zanieczyszczeń do środowiska wodno-gruntowego. Są to ustalenia dotyczące: docelowego odprowadzania ścieków komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej, zakazu realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zakazu odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu i do wód powierzchniowych, nakazu wykonania zabezpieczenia przed przenikaniem ścieków i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód dla istniejących i projektowanych dróg, parkingów i placów zgodnie z przepisami odrębnymi, nakazu docelowego odprowadzania wód opadowych i roztopowych pochodzących z powierzchni komunikacyjnych do kanalizacji deszczowej.

Na podstawie powyższego stwierdza się, że realizacja ustaleń ww. ustaw i rozporządzeń nie dopuści do nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

Ostatnim dokumentem strategicznym analizowanym w niniejszej prognozie jest „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020), który określa warunki stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego w obliczu ryzyk, jakie niosą ze sobą zmiany klimatyczne. Przewidziano w nim także rozwiązania wykorzystujące pozytywny wpływ, jaki działania te

⁶ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22 grudnia 2000 r.)

mogą wywierać nie tylko na stan środowiska, ale również na wzrost gospodarczy. Główne cele formułowane na poziomie UE to: wzmocnienie bazy dowodowej z zakresu zmian klimatu, wprowadzenie adaptacji do kluczowych polityk UE, jej finansowanie oraz wymiana wiedzy i dobrych praktyk. Strategia wpisuje się w działania unijnej strategii adaptacji do zmian klimatu, której celem jest poprawa „odporności” państw na zmiany klimatu, ze szczególnym uwzględnieniem lepszego przygotowania do ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych oraz redukcji kosztów z tym związanych.

W dokumencie uwzględniono i przeanalizowano obecne i oczekiwane zmiany klimatu, w tym scenariusze zmian klimatu dla Polski do roku 2030. Wykazały one, że największe zagrożenie dla gospodarki i społeczeństwa będą stanowiły ekstremalne zjawiska pogodowe, takie jak deszcze nawalne, powodzie, podtopienia, osunięcia ziemi, fale upałów, susze, huragany, osuwiska itp. Zjawiska te będą występowały prawdopodobnie z coraz większą częstotliwością i natężeniem, obejmując coraz większe obszary kraju.

W projekcie planu uwzględniono zalecenia zawarte w „Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” przede wszystkim poprzez ustalenie nakazu wytwarzania energii dla celów grzewczych wyłącznie na bazie paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisji lub odnawialnych źródeł energii oraz wskazanie, że źródła szkodliwego oddziaływania, związane z profilem działalności podmiotów gospodarczych muszą spełniać wymogi ochrony powietrza określone w przepisach odrębnych.

VI. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ PROJEKTU MPZP NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

1. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny

Ze względu na usankcjonowanie istniejącego zagospodarowania i przeznaczenia terenów objętych projektem planu, można jednoznacznie stwierdzić, że realizacja jego ustaleń nie wpłynie w żaden sposób na zmianę warunków mikroklimatu oraz na stan powietrza atmosferycznego.

W granicach analizowanego obszaru nie stwierdzono występowania punktowych źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do środowiska, których funkcjonowanie mogłoby spowodować przekroczenia dopuszczalnych stężeń poza granicami działek, w obrębie których zlokalizowane są te źródła. W przypadku rozbudowy istniejących budynków na terenie 1KK lub 3KK, w projekcie planu ustalono wytwarzanie energii dla celów grzewczych wyłącznie na bazie

paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisji lub odnawialnych źródeł energii oraz wskazano, że źródła szkodliwego oddziaływania, związane z profilem działalności podmiotów gospodarczych muszą spełniać wymogi ochrony powietrza określone w przepisach odrębnych, co ma na celu ograniczenia potencjalnego negatywnego wpływu instalacji grzewczych, na stan powietrza atmosferycznego.

Na przedmiotowym obszarze funkcjonują natomiast tereny komunikacji, przebiegające przez znaczną część obszaru. Tereny te zidentyfikowane zostały jako liniowe źródła emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych. Ruch kołowy powoduje emisję do atmosfery szeregu zanieczyszczeń gazowych, powstających podczas spalania paliw płynnych w silnikach poruszających się w obrębie dróg pojazdów, w tym m. in. węglowodorów aromatycznych, SO₂, NO_x, CO oraz substancji pyłowych, powstających w wyniku ścierania nawierzchni jezdni i opon pojazdów. Natężenie ruchu pojazdów przemieszczających się w obrębie wspomnianych powyżej ulic jest jednak niewielkie, a co za tym idzie, poziom emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych nie zagraża dotrzymaniu standardów jakości powietrza poza granicami pasa drogowego.

Funkcjonowanie w granicach przedmiotowego obszaru linii kolejowej, związane jest w niewielkim stopniu z emisją zanieczyszczeń generowaną na skutek unosu cząsteczek pyłowych materiałów transportowanych za pośrednictwem taboru kolejowego (transport materiałów sypkich w otwartych wagonach) lub też incydentalnym wykorzystaniem lokomotyw spalinowych (przedmiotowa linia kolejowa jest linią zelektryfikowaną). Emisja ta ma zatem pomijalny wpływ na kształtowanie lokalnej jakości powietrza, szczególnie w przypadku terenów charakteryzujących się dobrymi warunkami przewietrzania.

2. Emitowanie hałasu

Projekt planu nie przewiduje żadnych nowych znaczących źródeł hałasu komunikacyjnego ani przemysłowego.

W granicach analizowanego nie występują żadne tereny podlegające ochronie akustycznej na podstawie obowiązujących przepisów prawa – ustawy Prawo ochrony środowiska⁷ oraz rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku⁸.

Z punktu widzenia oceny lokalnego klimatu akustycznego najbardziej istotna jest obecność w granicach przedmiotowego obszaru linii kolejowej E-59 relacji Wrocław – Poznań. Biorąc powyższe pod uwagę, w projekcie planu nakazano: ograniczanie emisji hałasu

⁷ Dz. U. z 2017 r., poz. 519, tekst jednolity ze zmianami

⁸ Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity

z obszarów objętych planem w sposób zapewniający zachowanie akustycznych standardów jakości środowiska na terenach podlegających ochronie akustycznej zlokalizowanych w sąsiedztwie oraz zapewnienie standardów akustycznych, zgodnie z przepisami odrębnymi w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi zlokalizowanych na terenach KK.

Należy również podkreślić, że ze względu na negatywne oddziaływanie hałasu kolejowego na środowisko (w tym na otaczające tereny wymagające komfortu akustycznego), generowanego przez ruch pociągów w obrębie linii kolejowej E-59, rozpoczęte zostały inwestycje obejmujące m.in. lokalizację ekranów akustycznych na odcinkach przebiegających w bezpośrednim sąsiedztwie terenów podlegających ochronie akustycznej.

Na kształtowanie lokalnego klimatu akustycznego wpływa również hałas samochodowy, generowany w związku z ruchem kołowym odbywającym się po drogach dojazdowych do stacji kolejowej. Zakłada się, iż poziom hałasu samochodowego, z uwagi na natężenie oraz charakter odbywającego się tędy ruchu (dojazd do stacji, dominujący udział przejazdów samochodów osobowych, stosunkowo niskie prędkości) nie stanowi zagrożenia dla dotrzymania standardów akustycznych na terenach zlokalizowanych poza granicami projektu planu. Należy natomiast podkreślić jego niekorzystny wpływ związany z kumulowaniem się hałasu samochodowego i kolejowego.

3. Oddziaływanie na krajobraz

Sankcjonując istniejące przeznaczenie i zagospodarowanie obszaru opracowania, projekt planu nie wprowadza żadnych nowych elementów, które wpłynęłyby znacząco na już obecnie prawie całkowicie zurbanizowany krajobraz analizowanego fragmentu wsi Drużyna.

Ponadto projekt planu miejscowego wprowadza bardzo szczegółowe zasady sytuowania szyldów oraz urządzeń i tablic reklamowych, a także zakazuje lokalizacji ogrodzeń pełnych od strony dróg oraz prefabrykowanych przęsłowych ogrodzeń betonowych, co przyczynić się może do nadania analizowanemu terenowi ładu przestrzennego.

4. Oddziaływanie na rzeźbę terenu, powierzchnię ziemi i glebę

W kontekście oceny oddziaływania na środowisko przyrodnicze, przekształcenia powierzchni ziemi są szczególnie istotne, gdyż wpływają na zmiany pozostałych komponentów środowiska przyrodniczego, a ponadto należą do zmian trwałych i długoterminowych.

Rzeźba terenu, powierzchnia ziemi i gleba zostały prawie całkowicie przekształcone w wyniku budowy linii kolejowej, stacji kolejowej oraz dróg, a zatem realizacja ustaleń planu

nie powinna wpłynąć w znaczący sposób na ww. komponenty środowiska przyrodniczego. Jednak w przypadku prowadzenia wykopów powstają masy ziemne, które należy w odpowiedni sposób zagospodarować. W związku z powyższym w projekcie planu nakazano wykorzystanie mas ziemnych, o dopuszczalnej zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub w ziemi, uzyskanych w wyniku prac ziemnych na terenach ich powstawania do ukształtowania terenu, w tym dla urządzania zieleni towarzyszącej inwestycjom, dopuszczając jednocześnie usuwanie nadmiarów tych mas poza obszary planu zgodnie z przepisami odrębnymi.

Realizacja ustaleń planu nie powinna również wpłynąć na wzrost ilości odpadów, wytwarzanych na obszarze opracowania. Jednak mimo wszystko w projekcie planu, w zakresie gospodarowania odpadami, ustalono gromadzenie i zagospodarowanie odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania porządku i czystości w gminie oraz przepisami odrębnymi.

5. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Ze względu na brak występowania na obszarze objętym opracowaniem otwartych wód powierzchniowych, ustalenia projektu planu nie odnoszą się bezpośrednio do zagadnień, związanych z ochroną zasobów wód powierzchniowych.

Lokalne i czasowe negatywne oddziaływania wystąpią, głównie na skutek prowadzenia różnego rodzaju wykopów i prac przy użyciu ciężkiego sprzętu, powodującego nadmierne zagęszczenie oraz przemieszczenie poszczególnych warstw gruntu, które z kolei prowadzić może do zmian w naturalnym procesie infiltracji wód opadowych i roztopowych. Dotyczyć to może wszystkich terenów w granicach opracowania.

W celu ochrony środowiska gruntowo-wodnego, projekt planu nakazuje odprowadzanie ścieków komunalnych wyłącznie do sieci kanalizacji sanitarnej, zakazując jednocześnie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków.

Drugą grupę ścieków stanowią wody opadowe i roztopowe. Zwiększenie odpływów wód opadowych z terenów za pośrednictwem sieci kanalizacji, jeśli taka powstanie, powoduje zagrożenie obniżenia się poziomu wód gruntowych, zmniejszenia ich zasobów i nadmiernego przesuszenia gruntu. W projekcie planu ustalono, że wody opadowe i roztopowe z dachów należy zagospodarować w granicach własnych działek, a wody pochodzące z powierzchni komunikacyjnych należy docelowo odprowadzić do kanalizacji deszczowej. W przypadku braku możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszczono odprowadzenie wód opadowych i roztopowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych. Powyższe rozwiązanie uznaje się za

prawidłowe z punktu widzenia racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi. Zatrzymanie części wód opadowych ogranicza degradację środowiska, spowodowaną uszczelnieniem terenu, powoduje podniesienie zwierciadła wód gruntowych.

Ponadto w zakresie zapewnienia warunków infiltracji wód istotne są zapisy projektu planu dotyczące parametrów zabudowy. Chodzi tu głównie o nakaz zachowania odpowiednich minimalnych powierzchni biologicznie czynnych. Ma to na celu ograniczenie uszczelnienia gruntu oraz zachowanie możliwie największych powierzchni zielonych, umożliwiających naturalną filtrację wód do gruntu oraz zapobieganie odpływowi wód z terenu opracowania.

Należy stwierdzić, iż ww. rozwiązania w sposób optymalny zabezpieczą środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem zarówno ściekami komunalnymi, jak również wodami odpadowymi i roztopowymi.

6. Oddziaływanie na szatę roślinną, faunę i różnorodność biologiczną

Realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie w znaczący sposób na zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych.

Jak już wspomniano powyżej, w obszarze opracowania szata roślinna nie przedstawia większej wartości przyrodniczej. Najistotniejszym elementem lokalnej szaty roślinnej jest skupisko zieleni wysokiej w północo-wschodniej części opracowania. W wyniku realizacji ustaleń planu może tam dojść do ich wycinki i lokalizacji miejsc parkingowych na terenie 2KK. Biorąc to pod uwagę, projekt planu ustala zachowanie istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowanym sposobem zagospodarowania i zabudowy nakaz ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń w granicach obszarów objętych planem lub na obszarach poza planem wskazanych przez odpowiednie organy.

W wyniku realizacji planu, nie powinno dojść do negatywnego oddziaływania na siedliska występujących tu zwierząt ani na same gatunki zwierząt.

7. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Obszar objęty projektem planu położony jest poza terenami udokumentowanych złóż kopalin, zatem w żaden sposób nie będzie na nie oddziaływał.

W sąsiedztwie obszaru opracowania nie występują również kompleksy leśne, ani zbiornik wód powierzchniowych, które mogłyby znaleźć się pod wpływem inwestycji ustalonych planem.

Przed zanieczyszczeniami oraz ewentualnym wpływem na zasoby ilościowe wód podziemnych zlokalizowanych w zasięgu GZWP nr 150 „Pradolina Warszawa Berlin”, chronić

będą zapisy planu dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, opisane we wcześniejszych punktach oraz ograniczenie możliwości zabudowy obszaru objętego opracowaniem.

8. Emitowanie promieniowania elektromagnetycznego

Projekt planu nie przewiduje żadnych nowych, znaczących emitorów promieniowania elektromagnetycznego.

Ze względu na przebiegającą wzdłuż wschodniej granicy planu napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia 15 kV, w projekcie planu wyznaczono pasy techniczne od tej linii oraz ustalono w tych pasach, w zakresie ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych i promieniowania niejonizującego, zachowanie wymaganych przepisami odrębnymi odległości obiektów budowlanych od skrajnych przewodów linii elektroenergetycznej średniego napięcia.

W analizowanym dokumencie nie odniesiono się do możliwości lokalizacji stacji bazowych telefonii komórkowej, stanowiących źródło promieniowania elektromagnetycznego. Dopuszczenia i ograniczenia w tym zakresie uregulowane zostały w *Ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnej*⁹, która jest aktem nadrzędnym w stosunku do planu miejscowego.

9. Oddziaływanie na ludzi

Główną przyczyną występowania okresowego dyskomfortu dla mieszkańców terenów sąsiednich będą prace budowlane, związane z budową i modernizacją dróg lub kolei oraz rozbudową budynków. Na skutek tych prac należy spodziewać się zwiększonej emisji hałasu, której źródłem będą pracujące maszyny i urządzenia, a także zwiększonej emisji gazowych i pyłowych, generowanych podczas prowadzenia prac ziemnych. Należy jednak przypuszczać, że prace te będą prowadzone etapowo, przede wszystkim w porze dziennej i nie będą stanowić uciążliwości w godzinach nocnych. Zatem ze względu na charakter wspomnianego oddziaływania (krótkotrwałe i chwilowe), nie przewiduje się jego istotnego wpływu na kształtowanie lokalnego klimatu akustycznego. Ponadto zasięg oddziaływania prowadzonych inwestycji budowlanych powinien zamykać się w granicy danej działki.

Reasumując, nie należy spodziewać się niekorzystnego oddziaływania na ludzi, w związku ze ustaleniami zaproponowanymi w projekcie planu miejscowego.

⁹ Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnej (Dz.U. Nr 106, poz. 675 z 2010 r., z późn. zm.)

10. Oddziaływanie na dobra materialne i dziedzictwo kulturowe

Obszar opracowania położony jest w całości poza terenami górniczymi, a także terenami narażonymi na niebezpieczeństwo powodzi oraz zagrożonymi osuwaniem się mas ziemnych. Nie przewiduje się zatem, aby dobra materialne zlokalizowane w granicach obszaru objętego planem zagrożone były zniszczeniem lub uszkodzeniem.

W celu ochrony budynku ujętego w gminnej ewidencji zabytków, w projekcie planu ustalono dla niego: nakaz zachowania elementów stanowiących o walorach zabytkowych obiektów, nakaz stosowania rodzaju pokrycia dachowego, który występował historycznie oraz nakaz uwzględnienia wytycznych konserwatorskich, w tym zachowania bryły budynku, kształtu dachu, kolorystyki i wystroju elewacji oraz stolarki okiennej i drzwiowej.

11. Oddziaływanie transgraniczne

Planowane przedsięwzięcia mają charakter lokalny i nie będą emitować zanieczyszczeń mogących przemieszczać się na dalekie odległości. Ponadto, z uwagi na położenie gminy Mosina, realizacja zapisów analizowanego projektu planu miejscowego nie spowoduje transgranicznych oddziaływań na środowisko przyrodnicze.

VII. ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, W TYM ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Projekt planu nie wprowadza żadnych znaczących zmian w zagospodarowaniu i przeznaczeniu terenów w granicach opracowania. Ponadto przedmiotowy obszar wyposażony jest w niezbędne media. Przyjęcie proponowanych w analizowanym projekcie planu rozwiązań nie wywoła zatem większych zmiany w środowisku.

W związku z powyższym uważa się za bezzasadne wskazywanie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Ze względu na dotychczasowe zagospodarowanie terenu 3KK, rozważano jego alternatywne przeznaczenie na teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, jednak z uwagi na sąsiedztwo linii kolejowej stanowiącej źródło ponadnormatywnego hałasu w środowisku oraz lokalizację budynku na terenach kolejowych ostatecznie nadano mu funkcję kolejową, co da możliwość jego przekształcenia na funkcję nie wymagającą zapewnienia właściwego komfortu akustycznego.

VIII. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Zapisy projektu planu uwzględniają wymogi ochrony środowiska zgodnie z obowiązującymi przepisami. Jednakże w prawidłowym funkcjonowaniu zrealizowanych na terenach objętych planem przedsięwzięć zawsze istnieje ryzyko wystąpienia negatywnych zjawisk dla środowiska, które są trudne do określenia i zminimalizowania w ustaleniach planu (np. wystąpienie pożaru, awaria sieci kanalizacyjnej lub wodnej).

W kontekście ustaleń omawianego w prognozie projektu mpzp dla terenów części wsi Drużyna, dla terenów wymagającego zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku w sąsiedztwie omawianego obszaru, istotne będzie prowadzenie monitoringu poziomu hałasu od istniejącej linii kolejowej. Proponuje się prowadzenie pomiarów hałasu przynajmniej raz na 5 lat.

Skutki realizacji postanowień planu podlegać będą bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska¹⁰ przez zobligowane do tego instytucje i służby. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe będzie wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Państwowy Instytut Geologiczny, starosta powiatu, prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych, w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* oraz ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne*.

Zakres i częstotliwość monitoringu na terenach zlokalizowanych na analizowanym obszarze będą zatem dostosowane do zakresu i częstotliwości monitoringu prowadzonego w ramach programów Państwowego Monitoringu Środowiska. Pomiary i badania prowadzone w celu określenia stanu poszczególnych komponentów środowiska prowadzone będą natomiast zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w poszczególnych rozporządzeniach¹¹, a także

¹⁰ utworzonemu ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska

¹¹ w tym m.in. w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. 2011 Nr 258, poz. 1550), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem (Dz. U. 2011 Nr 288 poz.1697)

specjalistycznych opracowaniach – określających metodyki referencyjne, odnoszące się do sposobu analizowania stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska. Stosowanie właściwych metodyk prowadzenia badań i pomiarów jest niezwykle istotne ze względu na ograniczenie możliwości wystąpienia błędów w ostatecznej ocenie jakości poszczególnych komponentów środowiska.

IX. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji w tym przypadku planu miejscowego. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

Podstawowym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest diagnoza stanu środowiska i wskazanie potencjalnego negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń planu na środowisko. Niniejsza prognoza dotyczy oceny oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów części wsi Drużyna. Analizie i ocenie poddano projekt uchwały Rady Miejskiej w Mosinie, zawierający ustalenia realizacyjne planu oraz rysunek projektu planu w skali 1:1000.

W pierwszej części prognozy scharakteryzowano środowisko przyrodnicze w podziale na poszczególne komponenty oraz ich wzajemne powiązania, w tym: warunki geologiczno-gruntowe, rzeźbę terenu, warunki glebowe, warunki wodne, florę, faunę, klimat lokalny i wartości kulturowe. Określono także istniejący stan środowiska pod względem ochrony zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych, jakości powietrza, wód i klimatu akustycznego. Najważniejszym wnioskiem z tej części opracowania jest fakt położenia całego terenu poza granicami obszarów chronionych wymienionych w ustawie o ochronie przyrody.

W drugiej części szczegółowo omówiono zapisy projektu planu i wskazano na powiązania ich z zapisami „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mosina”. Projekt planu sankcjonuje istniejący sposób zagospodarowania oraz użytkowania terenu (poza terenem 2KK). Stwierdzono również, że projekt planu nie narusza ustaleń studium.

W kolejnej, głównej części opracowania, omówiono potencjalne oddziaływanie realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Podsumowując tę część, należy stwierdzić, co następuje:

- Realizacja ustaleń planu nie wpłynie na zmianę warunków klimatu lokalnego oraz stan powietrza atmosferycznego.
- Na obszarze planu nie występuje żaden teren, wymagający zachowania komfortu akustycznego, zgodnie z przepisami odrębnymi.
- Realizacja ustaleń planu miejscowego nie przyczyni się do zmiany krajobrazu, który jest i pozostanie mocno przekształcony antropogenicznie.
- Na obszarze objętym prognozą nie przewiduje się większych przekształceń powierzchni ziemi, rzeźby i gleby, które zostały już w całości zdegradowane.
- Rozwiązania planu miejscowego nie wpłyną w żaden sposób na wody powierzchniowe i podziemne.
- Realizacja ustaleń projektu planu nie powinna wpłynąć w znaczący sposób na różnorodność biologiczną, szatę roślinną i faunę omawianego obszaru.
- Nie przewiduje się nowych znaczących emitorów pól elektromagnetycznych.

W piątej części prognozy odniesiono się do rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji planu, w tym rozwiązań alternatywnych. Ze względu na charakter omawianego obszaru nie zaproponowano żadnego rozwiązania alternatywnego.

W kontekście ustaleń omawianego w prognozie projektu, ze względu na sąsiedztwo terenów wymagających zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, istotne będzie prowadzenie monitoringu poziomu hałasu od istniejącej linii kolejowej. Proponuje się prowadzenie pomiarów hałasu przynajmniej raz na 5 lat.

Sporządzenie i uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów części wsi Drużyna pozwoli na sformułowanie dla tego obszaru szczegółowych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, umożliwiających utworzenie systemu zintegrowanych węzłów przesiadkowych Poznańskiej Kolei Metropolitalnej na obszarze gminy Mosina i stworzy podstawy planistyczne dla realizacji programu „Master Plan dla Poznańskiej Kolei Metropolitalnej”.

OŚWIADCZENIE*

Oświadczam, że ja, niżej podpisany:

- 1) ukończyłem studia magisterskie na Wydziale Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu na kierunku gospodarka przestrzenna;
- 2) posiadam ponad 5-letnie doświadczenie w pracach związanych z przygotowaniem kilkudziesięciu prognoz oddziaływania na środowisko.

.....
Marcin Piernikowski

* Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.